

Doelmatige implementatie Drinkwaterwet is uitdaging

De uitrol van de financiële onderdelen van de Drinkwaterwet 2011 bevatte enkele onderdelen die ingrijpen op de bedrijfsvoering van de drinkwaterbedrijven. Binnen Vewin houdt een kerngroep, samengesteld uit Brabant Water, Vitens, WML en Evides, zich bezig met dit onderwerp. Kerngroep lid Peter Vermaat, algemeen directeur van Evides Waterbedrijf, vertelt meer over enkele actuele onderwerpen: bedrijfsvoering, toezicht en de 'Weighted average cost of capital', kortweg Wacc.

Medio vorig jaar bleken er interpretatieverschillen te bestaan tussen de drinkwatersector en de toezichthouder – de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) – over nieuwe bepalingen in de Drinkwaterwet met betrekking tot de bedrijfsvoering en de rol van de Autoriteit Consument & Markt (ACM). *Kunt u aangeven wat er aan de hand was en hoe dit is opgelost?*

Peter Vermaat: 'We hebben in Nederland een stevig wettelijk kader voor drinkwatervoorziening op basis van publieke inbedding. De drinkwaterbedrijven voeren een publieke taak uit, waarbij de aandeelhouders – gemeenten en provincies – decentraal toezicht uitoefenen. Op landelijk niveau geeft het ministerie van IenM daarvoor de kaders en is de ILT de effectieve toezichthouder. De Drinkwaterwet

2011 kent enkele nieuwe onderdelen en rapportageverplichtingen, onder andere rondom het financiële toezicht. Voor dat laatste maakt de ILT bij haar controlefunctie onder andere gebruik van de adviezen van de ACM.'

'Vanuit de drinkwatersector zijn we graag transparant', vervolgt Vermaat. 'Klanten hebben er recht op om te weten hoe tarieven tot stand komen, zijn opgebouwd en of ze niet te veel voor hun water betalen. De uitdaging is om dit op een efficiënte wijze in te richten, zoveel mogelijk gebruikmakend van de al bestaande systemen. Wat we immers willen voorkomen, is dat wetgeving ongewenste administratieve druk met zich meebrengt en daarmee vervolgens weer hoge kosten, zoals onlangs nog bleek in de zorgsector.'

Kortom: transparantie gepaard gaande met aanvaardbare maatschappelijke kosten.'

'In de uitrolfase van een wet is vaak wat extra overleg nodig om verwachtingen over en weer op één lijn te krijgen en interpretatieverschillen te bespreken. Dat was ook zo bij de uitwerking van de Drinkwaterwet, waar het ging om de mate van detaillering in gegevens. Inmiddels is met de ILT en de ACM een vast format afgesproken waarbij we op een eenvoudiger manier de vereiste transparantie kunnen geven. Met dit format zullen er naar verwachting geen misverstanden meer zijn over de gegevens die de drinkwaterbedrijven moeten aanleveren.'

'Een ander voorbeeld is dat soms de interpretatie van eisen van de Drinkwaterwet door de ILT niet helemaal aansluit bij de wetgeving rondom de jaarverslaglegging. Maar ook daar zijn we in goed overleg uitgekomen. Het is nog wel nodig deze afspraken voor de toekomst vast te leggen.'

De interpretatieverschillen op dit gebied behoren dus inmiddels tot het verleden; zijn daarmee alle problemen opgelost?

Vermaat: 'Er zijn grote stappen gezet. Mochten zich bij de verdere uitrol zaken voordoen, dan ga ik ervan uit dat we daar samen uitkomen. Het is daarbij belangrijk dat we als partners kunnen opereren en tegelijk ook de in de wet onderscheiden (toezichts)rollen worden gerespecteerd: zeker, er is een toezichthouder vanuit het rijk, en een onder toezicht gestelde. Maar we hebben uiteindelijk hetzelfde voor ogen: de toekomstvastheid van de drinkwatersector zeker stellen, zodat iedereen in Nederland continu kan rekenen op betrouwbaar water, en dat op een doelmatige wijze. Zo'n gedeeld belang maakt dat je er altijd samen uit moet komen.'

Financieringsruimte

Een van de andere nieuwigheden van de Drinkwaterwet 2011 is de tweejaarlijkse vaststelling door de minister van IenM van de Wacc: de 'Weighted average cost of capital'. Dit is de toegestane vergoeding op het vermogen waarmee het bedrijf wordt gefinancierd, ofwel de vermogenskostenvoet. In de afgelopen reguleringsperiode was de Wacc vastgesteld op 6%. Qua uitwerking is er nu een andere invulling

gegeven aan de bepaling van de Wacc dan de voorgaande keer, bijvoorbeeld door uit te gaan van een andere vergelijkingsgroep en marktriscopremie. Mede op grond hiervan heeft de ACM de minister van IenM geadviseerd dit voor de volgende periode te verlagen naar 4,8%; een verkrapting van de financiële ruimte van de drinkwaterbedrijven van bijna een kwart. *Waarom is dat een probleem?*

Vermaat: 'De regulering via de Wacc is ingesteld ter bescherming van de klant. Tegelijkertijd moet de Wacc de waterbedrijven ruimte geven om te sparen voor investeringen en innovaties. Op basis van een afwijkende uitwerking ten opzichte van de vorige keer is de Wacc nu relatief sterk verlaagd. De sector maakt zich hier zorgen over, omdat dat kan leiden tot te weinig investeringsruimte. Daarnaast dwingt een lage Wacc ons tot het aangaan van meer kortlopende leningen, tegen fluctuerende rentetarieven. Dat zou kunnen leiden tot fluctuaties in de tarieven die wij aan onze klanten moeten berekenen. Bovendien ontstaat hierdoor een reguleringsrisico, waardoor banken ons een hogere rente gaan berekenen, die wij ook weer moeten doorbelasten. Vewin is van mening dat de Wacc nu te sterk is verlaagd op basis van deze afwijkende uitwerking en hoopt dit voor de volgende ronde te kunnen bijstellen.'

'Wij vinden het belangrijk dat de minister een Wacc-advies van de ACM ook toetst aan haar eigen beleidskaders, met het oog op de toekomstvastheid van de drinkwater-

sector. Want zelfs een vastgestelde methodologie kan dus door een afwijkende invulling leiden tot ongewenste resultaten.'

Toezicht

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, OESO, meent dat Nederland een onafhankelijke toezichthouder op het gebied van waterbeheer mist. Versterking van het toezicht zou volgens de OESO nodig zijn om monopolistisch gedrag te voorkomen. *Wat vindt u van de suggesties van de OESO?*

Vermaat: 'De OESO heeft het over een 'awareness gap', en dat is ten dele herkenbaar. Veel Nederlanders staan te weinig stil bij de manier waarop wij waterveiligheid en waterkwaliteit in ons land hebben geregeld. Maar de oplossing die de OESO voorstelt – één waterregulator – is in de Nederlandse waterketen van publieke bedrijven en overheden niet passend en onnodig. Bewustwording moet je meer zoeken in de hoek van voorlichting, waar we als drinkwatersector ook zeker een rol hebben.'

'Wij hoeven niet bang te zijn voor monopolistisch gedrag, want de drinkwatervoorziening is een publieke taak, ingebed in een uitgekristalliseerd wettelijk systeem van centraal en decentraal toezicht. Naast de publieke aandeelhouders en de minister – die allen zelf weer worden gecontroleerd door volksvertegenwoordigingen – wordt het feitelijke toezicht uitgevoerd door een onafhankelijke partij, de ILT, die zich laat adviseren door een ander onafhankelijk orgaan, de ACM.'